

Amendement: Verslag indicatorenset Missie 2: Toegang tot zorg

Auteur: Ellen de Hollander (Centrum Voeding, Preventie en Zorg,
RIVM)

RIVM

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

T 088 689 91 11

In dit document wordt de vervanging van de geselecteerde indicatoren rondom het thema "e-health" binnen Missie 2 "Toegang tot zorg" toegelicht.

Achtergrond

Bij de opzet van de Monitor Missies Gezondheid en Zorg werden voor Missie 2 "Toegang tot zorg" zes indicatoren geselecteerd. Daarvan werden vier indicatoren op het thema "e-health", gebaseerd op het rapport over de ontwikkeling van de E-healthmonitor¹, geselecteerd. Dit waren:

1. Percentage zorgverleners dat aangeeft dat reguliere zorgprocessen (deels) worden vervangen door digitale processen
2. Percentage patiënten, cliënten en bewoners dat aangeeft door digitale toepassingen minder gebruik te maken van (reguliere) zorg
3. Percentage patiënten, cliënten, bewoners en zorgprofessionals dat gebruik maakt van shared decision making ondersteund door digitale toepassingen
4. Percentage patiënten, cliënten en bewoners dat aangeeft door e-health beter voor zichzelf te kunnen zorgen

Tijdens de eerste meting van de E-Healthmonitor in 2021 werden echter andere indicatoren gemeten², waardoor bovenstaande vier indicatoren niet gemeten zijn.

Nieuw besluit indicatoren Missie 2 "Toegang tot zorg", thema "e-health"

In 2022 is in overleg met de betrokken medewerkers van de E-healthmonitor en het ministerie van VWS³ gekeken welke nieuwe indicatoren uit de eerste meting van de E-healthmonitor² opgenomen zouden kunnen worden in plaats van de oorspronkelijke vier indicatoren.

In Tabel 1 staat beschreven welke nieuwe indicatoren uit de eerste meting van de E-healthmonitor de oorspronkelijke set van vier indicatoren vervangen. Daarbij wordt een korte verantwoording gegeven. Deze nieuwe indicatoren zijn opgenomen in de Monitor Missies Gezondheid en Zorg, Missie 2.

¹ A.W.M. Suijkerbuijk, J.J. Aardoom, L. van Deursen, C.J.M. Rempelberg, L.M.B. Standaar, L.H.D. van Tuyl, A. Versluis & M.J.M. Wouters (2021). *Indicatoren E-healthmonitor 2021-2023 en doelstellingen voor e-health*. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu.

² R. van der Vaart, L. van Deursen, L. Standaar, M. Wouters, A. Suijkerbuijk, L. van Tuyl, J. Aardoom, A. Versluis & C. Rempelberg (2022). *E-healthmonitor 2021 Stand van zaken digitale zorg*. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu.

³ Ellen de Hollander, Anita Suijkerbuijk, Roos van der Vaart en Madelief Mollers (RIVM), Nienke Zwennes en Valentin Neevel (VWS)

Tabel 1 Vervanging vier indicatoren op het thema "e-health"

Nr.	Oorspronkelijke indicatoren	Nieuwe indicatoren	Verantwoording
1 ^a	Percentage zorgverleners dat aangeeft dat reguliere zorgprocessen (deels) worden vervangen door digitale processen	<p>Percentage huisartsen dat zegt dat digitaal communiceren de werkdruk (sterk) verlaagt onder degene die werken met digitale communicatie^b</p> <p>Percentage medisch specialisten dat zegt dat digitaal communiceren de werkdruk (sterk) verlaagt onder degene die werken met digitale communicatie</p> <p>Percentage verpleegkundigen en verzorgenden dat ervaart of verwacht dat digitaal communiceren de werkdruk (sterk) verlaagt</p>	Het doel van het vervangen van reguliere processen door digitale processen (oorspronkelijke indicator) is om een efficiëntere werkwijze te gebruiken. De nieuwe indicator die meet of de werkdruk wordt verlaagd door digitale communicatie is een goede proxy om dit te monitoren over tijd.
2 ^a	Percentage patiënten, cliënten en bewoners dat aangeeft door digitale toepassingen minder gebruik te maken van (reguliere) zorg	Percentage zorggebruikers dat het (helemaal) eens is met de stelling dat digitale communicatie (deels) de zorg die zij normaal op locatie van de zorgverlener zouden ontvangen vervangt	De oorspronkelijke indicator geeft aan of digitale toepassingen reguliere zorg vervangt. Men zou dan aangeven minder reguliere zorg te gebruiken doordat zij digitale toepassingen gebruiken. De nieuwe indicator meet ongeveer hetzelfde, alleen speelt hier de perceptie van de zorggebruiker een rol. De zorggebruiker kan bijvoorbeeld wel digitale communicatie als vervanging van reguliere zorg gebruiken, maar 'vinden' dat het niet de reguliere zorg voldoende vervangt.
3 ^a	Percentage patiënten, cliënten, bewoners en zorgprofessionals dat gebruik maakt van shared decision making ondersteund door digitale toepassingen	Percentage zorggebruikers dat het (helemaal) eens is met de stelling dat digitale communicatie met de zorgverlener ondersteunt om zelf beslissingen te maken over de eigen gezondheid	De oorspronkelijke indicator gaat om het gebruik maken van digitale toepassingen in het 'shared decision making' proces. De nieuwe indicator waarbij het ook gaat om eigen regie (zelf beslissen) is een proxy hiervoor.

Nr.	Oorspronkelijke indicatoren	Nieuwe indicatoren	Verantwoording
4	Percentage patiënten, cliënten en bewoners dat aangeeft door e-health beter voor zichzelf te kunnen zorgen	<p>Percentage zorggebruikers dat (helemaal) eens is met de stelling dat digitale toepassingen in de zorg ervoor kunnen zorgen dat de eigen gezondheid beter onder controle gehouden kan worden.</p> <p>Percentage chronisch zieken dat (helemaal) eens is met de stelling dat e-health toepassingen in de zorg ervoor kunnen zorgen dat de eigen gezondheid beter onder controle gehouden kan worden.</p>	De nieuwe indicator is een proxy voor de oorspronkelijke indicator. Bij de nieuwe indicator gaat het over het beter onder controle kunnen houden van de eigen gezondheid terwijl het bij de oorspronkelijke indicator gaat over het beter voor jezelf kunnen zorgen. We gaan er van uit dat als je beter je gezondheid onder controle kunt houden door digitale toepassingen dat deze ook handvatten geven voor de manier waarop je voor jezelf kunt zorgen.

^a Bij de nieuwe indicatoren ter vervanging van de oorspronkelijke indicatoren 1-3 wordt gesproken van digitale communicatie. In de E-healthmonitor 2021² zijn verschillende digitale toepassingen, zoals digitale communicatie (videobellen, e-consult of chat-gesprek), telemonitoring en Persoonlijke Gezondheidsomgeving. Wij hebben ervoor gekozen om alleen de cijfers met betrekking tot digitale communicatie te presenteren omdat dit een bredere toepassing heeft en waarschijnlijk vaker wordt gebruikt dan bijvoorbeeld telemonitoring.

^b De achterliggende vraag is in 2021 anders gesteld dan in 2022 en 2023. Daarom is er voor gekozen de metingen vanaf 2022 te presenteren. Het cijfers uit 2022 wordt naar verwachting in februari 2023 gepubliceerd.